

İşadamlarımıza çağrı

Bugünkü yazımızda vergi yasaların-
da yer alan ancak, pek çok mükel-
lef ve işadamları tarafından bilinme-
yen bir yasal düzenlemeden bahsedeye-
ceğim. Gelir Vergisi Kanunu'nun 28'inci

Cihat
CETINKAYA

maddesi Tahsil ve Tatbi-
kat giderleri karşılığı ola-
rak yapılan ve yasada be-
lirtilen ödemelerin gelir
vergisinden istisna oldu-
ğuna ilişkindir. Maalesef
bu maddenin uygulaması-
nın gerek Türk eğitim ha-
yatına gerekse iş dünyası-
na sağlayacağı yararlar bi-
linmemektedir. Bunun bir
nedeni de vergi kanunla-
rındaki her madde için

muhtelif sayıda tebliğler çıkarılıp, açıklama-
lar yapılırken maalesef tahsilat ve tatbi-
kat ödemelerine ilişkin istisnalar konusunda
Maliye Bakanlığı hiç bir açıklama ve
düzenleme yapmamış ve kamu oyunu ye-
terli seviyede aydınlatmamıştır.

Kanunun 28'inci maddesinin bir numara-
lı bendinde "1'inci Resmî ve özel mües-
seseler ve çalışanlar hesabına yabancı
memleketlerde tahsilde veya stajda bulu-
nan öğrenci ve memurlara gider karşılığı
olarak verilen paralar"ın gelir vergisinden
istisna edildiği belirtilmiştir. Maddenin pa-
ragraf içi hükmünde özel müesseseler tara-
fından yapılan ödemelerin benzeri devlet
öğrenci ve memurlarına verilen miktardan
fazla olması halinde sadece bu fazlalığı üç-
ret olarak vergiye tabi tutulacağı belirtil-
miştir.

Aynı maddenin 2 numaralı bendinde;
"Resmî ve özel müesseseler ve şahıslar he-
sabına Türkiye'ye tahsilde bulunan öğrenci-
ye işe, ibate ve tahsil gideri olarak öde-
nen paralar"da Gelir Vergisi'nden istisna
edilmiştir.

Maddenin içeriğinde okutulan ve işletme
sahibiyle doğrudan kanbağı öğrenci çocuk-
ların her türlü yemek, giyim, ikametve eği-
tim masraflarının herhangi bir sıralamaya
tabi olmaksızın gelirlerden indirilebileceği
açıklaması yer almıştır. Dolayısıyla yapılan
eğitim giderinin hatta harç ödemelerinin
özel okullara yada devlet okullarına ait bu-
lunması harcamaların sınırlandırılması ve
kısıtlanması anlamına gelmemektedir. İşlet-
meler ve şahıslara açısından gider olarak ya-
zılan bu türden harcamaların Gelir veya
Kurumlar Vergisi matrahını doğrudan etki-

lemeleri ve azaltmaları nedeniyle herhangi
bir vergi yükü olmadığı gibi kurumun veya
şahısların başta ödenen vergiler olmak
üzere Geçici Vergi'ye düşürmektedir. Ay-
nı kanun maddesinin 3 numaralı bendinde
de, "Öğrencilere tatbikat dolayısıyla öğre-
tim müesseseleri veya tahsil masraflarını
karşılamanın tarafından verilen paralar"da
Gelir Vergisi'nden istisna edilmiştir. Bu bir
anlamda staj masraflarının da doğrudan gi-
der yazılması yukarıda sayılan faydaları
sağlaması anlamına gelmektedir.

Maddenin uygulamasındaki en önemli
husus okutulan öğrencinin herhangi bir
hizmet borcu veya nakdi borç altına sokul-
maması şahıslar veya müesseseler okutul-
yor olmasıdır. Ayrıca yasal düzenleme iş
sahiplerinin kendi aile efradının eğitimi
maksadıyla bu türden harcamaları kanuni
defter belgelerine kaydedemezler. Diğer
tarafın kanun maddesinde yer almamakla
birlikte okutulan öğrencinin kendi ailesinin
imkanları ve öğrenciyi okutup okutamaya-
cağı önem kazanmaktadır.

Buradan iş dünyasına önemli bir mesaj
iletmek istiyorum. Türkiye 8 yıllık eğitim
konusunu alabildiğince tartışıyor. Ülkenin
içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal şart-
lar, özellikle düşük gelir seviyesindeki aile-
lerin çocuklarını yatılı mekteplere vermesi-
ni zorunlu hale getirmektedir. Devletin
sosyal yapısı tüm ihtiyaca cevap vermek-
ten uzak olduğu için çoğu aileler nasıl bir
eğitim alacağını bilmediği halde çocukları-
nı bilmedikleri kurs ve okullara gönderme-
ye mecbur kalmaktadırlar. Oysa Türk işa-
damlarının ve iş sahiplerinin ellerini biraz
daha korkusuzca ceplerine sokmaları özel-
likle bu ülkenin geleceği olan genç neslin
iyi eğitim almalarına öncülük olmaları gerekir.
Buradan kimsenin vergi kaçırmasını öner-
miyorum. Ancak, ödediği vergilerin boşa
gittiğini iddia eden işadamlarımıza ve mükelleflere kendi imkanlarıyla eğitime doğ-
rudan katkıda bulunmaları yolunu gösteri-
yoruz. Unutmamak gerekir ki bugün öde-
mekten kaçınılan vergiler, gelecekte harca-
namayan paralar ve servetler olarak bir ta-
rafta kalmaya mahkumdur. Yoksul insanla-
rın öncelikle inançlarını ekmeklerine katık
ettikleri göz önüne alınırsa, toplumumuzun
yoksul kesimlerindeki Türk toplumunun
üyesi olma gururunu taşıyan tüm gençleri-
mize eğitim ve öğretim olanağı tanıyan ya-
sal hakların sağlanmasına çalışmak top-
lumsal şiarımız olmalıdır. Bütün bunları
yapmak için de bir eğitim seferberliğine
değil, sağduyulu, demokrat ve Laik düşün-
ce sistemine yönelmek yeterli olacaktır.